

Rezumatul activității și a rezultatelor obținute în proiect în anul 2024

În anul 2024 a fost realizată etapa *Identificarea și analiza publicării în ediții pseudoștiințifice de tip prădător de către cercetătorii din Republica Moldova*. În cadrul acesteia:

1. Au fost identificate și analizate detaliat publicațiile în ediții pseudoștiințifice de tip prădător ale diferitor categorii de autori din Republica Moldova:

- ale executorilor celor 165 proiecte din Programul de stat 2020-2023, fiind stabilită o listă a acestor ediții și particularitățile de publicare a acestui grup de cercetători;
- ale candidaților la titluri științifice, științifico-didactice și la obținerea dreptului de a conduce doctorate, conform dosarelor de atestare depuse la ANACEC în a doua jumătate a anului 2024, fiind stabilită o listă a acestor ediții și particularitățile de publicare a acestui grup de cercetători.

2. Au fost identificate și analizate detaliat publicațiile autorilor din R.Moldova, în dinamică:

- într-o ediție pseudoștiințifică de tip prădător clasică – „InterConf”;
- într-o ediție care aparent respectă standardele, dar este subiectul unor controverse – MDPI.

3. Au fost stabilite caracteristicile și tendințele de publicare a cercetătorilor în astfel de ediții, inclusiv după domeniile științifice, instituțiile afiliate, tipul de publicație, limba de publicare și alte criterii. Cercetările au arătat că fenomenul publicării în ediții pseudoștiințifice de tip prădător a pătruns adânc în comunitatea academică din Republica Moldova. Cele mai multe publicații de așa tip sunt în ediții pseudoștiințifice care operează în regiunea est-europeană, mai des fiind editate de entități din Ucraina și care percep taxe mici pentru publicare. În ultima perioadă se constată reducerea numărului lucrărilor publicate în ediții cu caracteristici evident prădătoare și creșterea acestora în ediții care respectă aparent cerințele, dar în realitate nu efectuează recenzarea manuscriselor sau o efectuează formal. Publicarea în ediții de tip prădător afectează majoritatea domeniilor științifice și instituțiilor, chiar dacă amploarea este diferită. Ea este determinată de nivelul redus al culturii publicării științifice și de acceptarea unor astfel de publicații de către instituțiile care finanțează și evaluează proiectele de cercetare. Impactul acestor publicații este negativ atât prin cheltuirea unor sume de bani fără a putea beneficia din urma lor, cât mai ales pentru dezvoltarea carierelor profesionale ale autorilor.

4. A fost elaborat un set de criterii și indicii pentru identificarea revistelor și conferințelor pseudoștiințifice, adaptat la contextul specific Republicii Moldova. Criteriile precizate pentru identificarea edițiilor pseudoștiințifice au fost grupate în 12 tipuri majore, fiecare din ele conținând mai multe indicii privind caracterul prădător al acestora. Algoritmul elaborat de noi include 19 pași de identificare a edițiilor pseudoștiințifice de tip prădător și a celor suspecte.

5. Va fi organizat un webinar în a doua jumătate a lunii decembrie, prin care se va urmări creșterea gradului de conștientizare cu privire la riscurile publicării în ediții pseudoștiințifice.

În realizarea proiectului se colaborează pe plan național cu IDSI și ANACEC, iar pe plan internațional – în cadrul inițiativei COARA, care este un instrument de implementare a Acordului privind reformarea evaluării cercetării (document acceptat la nivelul UE).

Rezultatele obținute se regăsesc în 2 articole în reviste, 2 articole de popularizare a științei și în postările din rețele de socializare, care sunt parte a planului de diseminare a rezultatelor.

1. Publications in predatory pseudo-scientific editions of different categories of authors from the Republic of Moldova were identified and analyzed in detail:

2. The publications of Moldovan authors in dynamics were identified and analyzed in detail:

3. The characteristics and publication trends of researchers in such editions were established, including by scientific fields, affiliated institutions, type of publication, language of publication and other criteria. The research showed that the phenomenon of predatory publishing has penetrated deep into the academic community in the Republic of Moldova. Most publications of this type are in pseudo-scientific editions operating in the Eastern European region, more often edited by Ukrainian entities and charging low fees for publication. Recently, there has been a decrease in the number of papers published in editions with obvious predatory characteristics and an increase in those published in editions that ostensibly comply with the requirements, but in reality do not review manuscripts or do so formally. Publishing in predatory editions affects most scientific fields and institutions, although the extent varies. It is driven by the low level of scientific publishing culture and the acceptance of such publications by institutions that fund and evaluate research projects. The impact of these publications is negative, both in terms of spending money without being able to benefit from them, and especially in terms of the development of the authors' professional careers.

5. A webinar will be organized in the second half of December to raise awareness about the risks of predatory publishing.

In the realization of the project there is cooperation at national level with IDSI and ANACEC, and at international level - within the COARA initiative, which is an instrument for the implementation of the Agreement on Reforming Assessment. The obtained results are reflected in 2 journal articles, 2 articles popularizing science and social media posts, which are part of the results dissemination plan.

Gheorghe Cuciureanu

[Handwritten signature]

